

Raamat isepäisest eesnärmest

Andres Soosaar – Eesti Arst

Kristo Ausmees, Gennadi Timberg,
Jaan Kaplinski.
Eesnäärmehaigused ja seksuaalsus.
Tartu, ABC Arendus MTÜ, 2010, 112 lk.

Heameel on tõdeda, et meil on olemas nüüd Eesti meeste kirjutatud raamat ühest meessoost tervisevõime peasüüdlasest, haigestunud eesnärmest. See raamat on loomulikuks jätkuks meestearstide ja uroloogide arvukates seminarides, raadio- ja telesaadetes, internetiportaalides, YouTube'i videoklippides algatatud avalikule võitlusele eesnäärmehaigustega tõhusama toimetuleku nimel. Raamatu arstidest autorid on suhteliselt vähestel lehekülgedel andnud väga hea ja tänapäevase ülevaate meeste eesnäärme haigustest tingitud tervisehäädadest. Kuigi autorite sissejuhatuses väljendub soov, et raamatu lugejaskonnaks võiks olla nii arstid, patsiendid kui ka nende lähedased, on raamat siiski kirjutatud suuresti arstlikust loogikast lähtudes.

Kõigepealt on kirjeldatud, mida eesnäärme endast üldse kujutab, siis võetud järjekorras kirjeldamiseks eesnäärme põletikud, healoomuline suurenemine ning kasvaja, samuti avaram ülevaade mehe seksuaalhäiretest, millest teips mitte kõik ei ole eesnäärme seotud. Nii teoreetilises kui ka praktilises plaanis on väga oluliseks peatükiks raamatus katse esitada terviklikum pilt erinevate eesnäärmehaiguste omavahelistest seostest ja üleminekutest. Raamatus

on olemas ka rohkem patsiendile orienteeritud peatükid eesnäärmehaiguste kaebuste kirjelduse ning kogunud patsiendi nõuannetega, kuid tekst järgib suuresti siiski arstiteadusliku raamatu faktidel ja konkreetsel arvamusel põhinevat stiili. Raamatu kõik arstiteaduslikud peatükid on varustatud arvukate kirjandusviidetega, mis osutavad samuti autorite tõendus põhise pretenioonile ning annavad aimu, kui intensiivne uurimistöö leiab tegelikult aset selles kliinilise meditsiini valdkonnas. Ettepaneku korras autoritele soovimaks pikemat selgitust eesnäärme põletiku ja kroonilise nimmevalu sündroomi rahvusvahelise küsimustiku kasutamise kohta (lk 50) ning luteiniseeriva hormooni (LH) ja luteiniseeriva hormooni vabastajahormooni (LHRH) selgemat eristust (lk 48).

Erilist tähelepanu vääriavad raamatu kolmanda autori, Jaan Kaplinski mõtted oma patsiendiks olemisest ning tegelikult meditsiinist laiemaltki. Ta alustabki oma mõtisklust meditsiinist kui omapärasest võimust ning patsiendi õige üldistatud lootustest selle võimu alla end usaldades. Kaplinski kirjutab ka teenusemali võõrandavast mõjust arsti-patsiendi suhtele ning väga personaalses võtmes arstidest, kes suutsid talle pelgalt teenusest midagi märksa enam pakkuda. Tema kokkuvõtteks oma meditsiinilistest lugudest on tänu meedikutele ja meditsiinile, mis on võimaldanud tal oma elu paremaks teha.

andres.soosaar@eestiart.ee